

ИСЛОХОТЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев таъкилдаганлариdek, бугун мамлакатимизда барча соҳалар каби суд тизими ислоҳотлари ҳам ортга қайтмас даражага етиб бўлди. Эндиликда амалга оширилаётган ҳар бир ислоҳот ва ўзгаришлар инсон ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатларини янада кучайтиришга хизмат қилиши табиий. Ана шундай мақсадларга хизмат қилувчи ўзгаришлардан яна бири Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 3 сентябрдаги “Суд ҳокимияти органлари фаолиятини рақамлаштириш чора-тадбирлари тӯғрисида”ги қарори бўлди.

Сўнгги йилларда судлар фаолиятида замонавий технологияларни кенг жорий этиш бўйича амалга оширилган тадбирлар фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига ўз ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун судга мурожаат қилишни эркинлаштириш, умуман одил судловга эришишини ошириш ҳамда судлар фаолиятида очиқлик ва шаффоффликни таъминлаш имконини бериб келмоқда.

Бироқ бугунги кунда судларда ишларни кўришда кўпгина вазирлик ва идоралар билан маълумот алмашинуви уларнинг ахборот тизимлари ўзаро интеграция қилинмаганлиги сабабли ўзаро ахборот алмашинуви қоғоз шаклида амалга оширилиб, бу ўз навбатида бир қатор нокулайлик ва ортиқча ҳаражатларни талаб этмоқда эди.

Қабул қилинган қарор билан ана шу каби ва бошқа бир қатор камчиликлар бартараф этилиб, фуқаролар ва тадбиркорларга қулайликлар яратиш кўзда тутилмоқда.

Қарорга кўра, қуидагилар суд ҳокимияти органлари фаолиятини рақамлаштиришнинг кейинги босқичдаги вазифалари этиб белгиланди:

фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига кўрсатиладиган интерактив электрон хизматлар турларини кенгайтириш, ҳар бир мурожаатни кўриб чиқиш жараёнининг онлайн кузатиб борилишини таъминлаш, суд биноларида интерактив хизматлардан эркин фойдаланиш имкониятини яратиш;

судларда одил судловни амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларнинг тезкорлик билан олинишини таъминлаш учун вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар билан электрон маълумотлар алмашинувини янада кенгайтириш;

маҳсус ахборот дастурларини жорий этиш орқали судьялар ҳамжамияти органлари фаолиятининг очиқлиги ва шаффоффлигини таъминлаш;

суд мажлисларида масофадан туриб, жумладан мобил қурилмалар ва электрон ҳамкорликнинг бошқа шакллари орқали иштирок этиш имкониятини кенгайтириш, шунингдек иш бўйича тарафлар учун суд қарорларини онлайн тарзда олиш имкониятини яратиш;

суднинг ахборот тизимлари, маълумотлар базалари ва бошқа дастурий маҳсулотлари ахборот ва киберхавфсизлигини таъминлаш, хизмат ахборотлари ва маълумотларини комплекс ҳимоя қилиш бўйича чораларни кучайтириш.

Бундан ташқари Қарорда бажарилишининг аниқ санаси белгиланган бир қатор аниқ топшириқлар ҳам ўз ифодасини топди. Унга кўра:

2021 йил 1 январдан бошлаб барча судларда суд мажлисларини иш бўйича тарафларнинг илтимосномаси ва раислик қилувчининг розилиги билан аудиоёзувдан фойдаланган ҳолда қайд этиб бориш ҳамда суд мажлислари баённомаларини ушбу тизимдан фойдаланган ҳолда шакллантириш;

2021 йил 1 июлдан бошлаб апелляция ва кассация инстанцияси судларида ишларни судьялар ўртасида автоматик равишда тақсимлаш;

2021 йил 1 октябрдан бошлаб барча иштирокчиларни суд мажлисларининг вақти ва жойи ҳақида
«SMS» хабар орқали бепул асосда хабардор қилиш;

1 / 2

2022 йил 1 январдан бошлаб суд қарорларини иш бўйича тарафларга онлайн тарзда, уларнинг илтимосномаси бўйича эса қоғоз шаклида тақдим этиш;

2022 йил 1 июлга қадар суд ҳокимиияти органлари фаолиятида, шу жумладан фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига одил судловга эришишда қулайлик яратиш мақсадида 10 га яқин интерактив хизматлар кўрсатишни йўлга қўйиш;

2023 йил 1 январдан бошлаб суд ишларини давлат архивига электрон шаклда топшириш ва қабул қилиш;

судлар, Судьялар олий кенгashi ҳамда Судьялар олий мактабида ахборот-коммуникация технологиялари инфратузилмасини янада яхшилаш.

Шунингдек, 28 та давлат органлари ва ташкилотлари, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси, Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш қабулхоналари ахборот тизимларини Олий суднинг ахборот тизимиға босқичма-босқич улаш;

судлар томонидан давлат органлари ва ташкилотларига тақдим этиладиган маълумотларни электрон шаклда юбориш;

муайян ишни кўриш жараёнида зарур бўлган маълумотлар ва хужжатларни фуқароларни овора қилмаган ҳолда судлар томонидан бевосита давлат органлари ва ташкилотларидан электрон шаклда олиш;

судлар томонидан жарималарни камайтириш ёки уларни қўлламаслик масалаларини кўриб чиқиша «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» ва бошқа ахборот тизимларининг интеграцияси орқали фуқаронинг мулкий ҳолати ва ижтимоий аҳволи ҳақидаги ишончли маълумотлар билан танишиш;

судлар томонидан алимент миқдорини белгилашда туманлар кесимида ўртача ойлик иш ҳақлари тўғрисида маълумотларни ахборот тизими орқали электрон шаклда олиш кабилар ҳам босқичма-босқич суд тизимиға жорий этилиши белгиланди.

Бир сўз билан айтганда суд ҳокимиияти органлари фаолиятини рақамлаштириш орқали фуқароларга қўшимча қулайликлар яратиш, суд тзими шаффофлигини таъминлаш, шунингдек фуқаролар ва тадбиркорлар хуқуқ ва эркинликлари кафолатларини янада кучайтиришга хизмат қиласи.

Б.ВАХОБОВ,

Жиноят ишлари бўйича Фарғона вилоят судининг судьяси.

Б.ХАЙДАРОВ,

Жиноят ишлари бўйича Ёзёвон туман судининг раиси.

2020-09-14 09:44:42